INFORMATOR 5

PARAFII EWANGELICKO-AUGSBURSKIEJ ŚWIĘTEJ TRÓJCY W WARSZAWIE

BOŻE NARODZENIE 2013

Nr 5(71)2013

SPIS TREŚCI

Wstęp, *diakon Małgorzata Gaś* 3
Z posiedzeń Rady Parafialnej, *red* 5
Wnioski do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, *E. Maliszewska* 5
Wspólne posiedzenie rad parafialnych warszawskich parafii ewangelickich, *AK* 6
Obrady synodu diecezji warszawskiej, *A. Karska* 8
Spotkanie Kół Pań czterech parafii, *E.Ch.* 11
Kwesta na cmentarzu, *www.trojca,waw.pl* 11
Ekumeniczny kontekst konferencji COP19, *M. Kar*ski 12
Promocja książki*, A. Karska* 15
Adwentówka czterech Kół Pań, *AK* 15
Parafialne spotkania Adwentowe 16
Z życia PTEw, *Aldona Karska* 17
Artykuł w „Skarpie", Aldona Karska 20
Hejterski tekst Aleksandry Barszczewskiej „Kircha na placu Ewangelickim*", Paweł Matwiejczuk* 21
Podziękowanie ks. W. Nasta 23
Zaproszenie Komisji Diakonijnej 23
Nagroda Szenajcha, Krzysztof Królikowski 24
Ogłoszenie Agnieszki 24
Sola scriptura – zakwalifikowani do etapu diecezjalnego 25
Anglojęzyczne spotkania na Kredytowej, *Harry Irrgang* 26
Ogłoszenie o zimowisku rodzinnym 27

„Zajaśniał nam dzień święty, pójdźcie narody, oddajcie pokłon Panu, bo wielka światłość zstąpiła dzisiaj na ziemię. Alleluja!"

(z liturgii starokościelnej)

Drogie Siostry i Bracia,

czy wszyscy lubimy Święta Bożego Narodzenia?

Wiem, że nie wypada powiedzieć, że nie lubimy, chociaż kilka razy spotkałam się ze szczerą wypowiedzią na ten temat. Ktoś powiedział: *„Ja nie lubię tych Świąt, bo jest wtedy zbyt dużo zamieszania, zbyt długo trwają przygotowania, zbyt wiele to kosztuje."* Ktoś inny stwierdził: *„Dla mnie bardzo męczące jest długie siedzenie z rodziną przy świątecznym stole i dlatego nie chcę udawać, że lubię te Święta."* Coraz więcej członków rodzin i to nie tylko młodych, narzeka na przymus dłuższego przebywania w domu i zadbania o poprawę relacji z najbliższymi. Jednak media nam wszystkim wmawiają, że to najpiękniejsze święta w roku, bo takie rodzinne, wypełnione szczęściem, radością, miłością, prezentami…

Nawet ateiści lub agnostycy przed Świętami chętnie uczestniczą w tzw. „wigilijkach firmowych", bez oporów łamią się opłatkiem ze swoimi znajomymi, a nawet śpiewają kolędy.

Prawie w każdym polskim domu jest choinka i cała ta świąteczna atmosfera związana już tradycyjnie z okresem od 24 grudnia do 6 stycznia. To, co zewnętrzne błyszczy, jest kolorowe, coraz piękniejsze, bogatsze, a to, czego nie widać, moim zdaniem, jest coraz skromniejsze i zanikające. Niestety z moich obserwacji wynika, że wyznawcy Tego, który narodził się w Betlejem, tak naprawdę w Jego Urodziny zajmują się tylko sobą, ewentualnie rodziną.

Nie chcę nikogo urazić, ale zastanawiam się nad tym, co widzę już w okresie Adwentu. Ludzie zazwyczaj są zdenerwowani tym, że nie zdążą wszystkiego kupić i przygotować, mieszkania wysprzątać, zapasów żywności nagromadzić. Niektórzy martwią się tym, że jednak nie wezmą świątecznego kredytu i dlatego w ich domach nie będzie tak wystawnie, jak mogłoby być. Są też tacy, którzy planują spędzenie świątecznego czasu za granicą, albo w jakimś ciekawym ośrodku w Polsce i są zadowoleni, że mimo kryzysu stać ich na to.

Różne mamy plany związane ze Świętami, ale coraz rzadziej przywiązujemy wagę do tego, czego nie widać, a co jest istotą tych Świąt.

Niestety Ewangelia Bożonarodzeniowa jest spychana na plan dalszy! Niektórzy nie mają możliwości jej wysłuchać, bo ich plany świąteczne są o wiele bardziej atrakcyjne niż zwykłe uczestniczenie w nabożeństwach, zwykłe śpiewanie kolęd w rodzinnym gronie, zwykłe radowanie się z tego, że dla nas Zbawiciel przyszedł na świat!

Fragment witrażu w kościele luterańskim w Detmold (Niemcy), *fot. A. Karska*

Dzięki Bogu, są jeszcze chrześcijanie, dla których prawdziwe świętowanie to wykorzystana okazja do ponownego zastanawiania się nad cudem Betlejemskiej Nocy i wyrażania wdzięczności pod adresem Tego, który jako prawdziwa światłość przyszedł do nas – pogrążonych w ciemności. Przyszedł i jest z nami aż dotąd, chociaż Go nie widzimy, ale możemy na każdym kroku doświadczać Jego zbawiającego działania.

Obyśmy wszyscy lubili te Święta nie tylko ze względu na to, co zewnętrzne, ale przede wszystkim ze względu na Ewangelię, która do naszych serc dociera!

Życzę Wam szczerej, dziecięcej radości, jaka była udziałem pasterzy, którzy z ust aniołów usłyszeli: *„Dziś narodził się wam Zbawiciel, którym jest Chrystus Pan, w mieście Dawidowym."* (Łuk.2,11) Oni nie tylko usłyszeli, ale od razu pobiegli i zobaczyli niemowlątko leżące w żłobie, *„a ujrzawszy, rozgłosili to, co im powiedziano o tym dziecięciu."* (Łuk.2,17)

Po Świętach Narodzenia Pańskiego wrócimy do swoich normalnych zajęć, ale chciejmy tak, jak owi pasterze, nadal wielbić i chwalić Boga za wszystko, co usłyszymy i zobaczymy zachwycając się na nowo Ewangelią o narodzinach Syna Bożego.

Niechaj dla nas wszystkich będzie to dobry, spokojny, błogosławiony czas, wypełniony Bożym pokojem i przeżyty w zdrowiu.

Obyśmy też z nadzieją rozpoczynali kolejny rok kalendarzowy i potrafili tak , jak psalmista z radością wyznawać: *„Moim szczęściem być blisko Boga"* (73,28). Ten werset biblijny wybrany jako hasło roku 2014, niech nam towarzyszy każdego dnia!

diakon Małgorzata Gaś

Z POSIEDZEŃ RADY PARAFIANEJ….

W drugiej połowie roku Rada Parafialna spotykała się średnio raz na trzy tygodnie. Najwięcej czasu zajęło nam – jak zawsze - omawianie bieżących spraw, związanych z funkcjonowaniem cmentarza, zarządem nieruchomościami parafialnymi czy kwestie personalne. Rada podjęła m.in. uchwały o oczyszczeniu rynien w kamienicy przy ul. Kredytowej 4, przeprowadzeniu generalnego remontu jednego z balkonów w Tabicie, prowadzeniu postępowań windykacyjnych przeciwko lokatorom niepłacącym czynszu w kamienicy przy ul. Kredytowej 4 i budynku przy ul. Długiej 43 w Konstancinie-Jeziornie oraz lokatorowi zakłócającemu porządek w kamienicy przy ul. Kredytowej. Rada zajmowała się także organizacją konkursu ofert na zagospodarowanie nieruchomości „serek wolski", odbywając w tym celu m.in. spotkanie z doradcami podatkowymi i podejmując działania powierzone przez Zgromadzenie Parafialne. Pierwsze posiedzenie Rady w nowym roku odbędzie się już 9 stycznia 2014 r.

Olga Sztejnert-Roszak
Sekretarz RP

2013 r. , Kaplica Jungów, *fot. A. Karska*

WNIOSKI DO MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Pod koniec października 2013 r. Parafia złożyła do MKiDN dwa wnioski o dofinansowanie planowanych prac konserwatorskich w 2014 r. Pierwszy wniosek dotyczył kościoła Świętej Trójcy, a konkretnie prac polegających na usunięciu ogromnego zacieku na prawo od wejścia do kościoła. Przewidywany koszt prac to 635 000,- zł, wnioskowane dofinansowanie 451 000,- zł.

Zaciek był spowodowany zlikwidowaniem zewnętrznych rur spustowych, odprowadzających deszczówkę z rynien, podczas remontu kościoła w latach 2005-2006. Okazało się dzięki sprawdzeniu z udziałem kamery, że rury spustowe istniejące wewnątrz murów są uszkodzone i nie spełniają swojej roli, woda wpływa w ściany powodując zacieki. Na zdjęciu naszego kościoła sprzed budowy Zachęty, czyli przed rokiem 1898, widać rury spustowe na elewacji

przy wejściu do kościoła, więc już wtedy musiał być znany problem zacieków i wewnętrznych rur spustowych.
Drugi wniosek o dotację dotyczy remontu dachu i prac konserwatorskich przy elewacjach kaplicy Jungów na cmentarzu przy ul. Młynarskiej (al. A gr. 5). Kaplica ta powstała pod koniec XIX w na zlecenie rodziny właściciela browarów warszawskich Hermana Junga. Jest to wysokie na ok. 11 m mauzoleum w stylu neoromańskim z żółtej i czerwonej cegły „grancówki" z bogatą, ozdobną kamieniarką piaskowcową autorstwa Józefa Piusa Dziekońskiego i Edwarda Lilpopa. Dewastacja przez ludzi wchodzących z muru cmentarza na dach i włamujących się do kaplicy (zniszczony dach absydy) oraz procesy erozji wywołane warunkami atmosferycznymi doprowadziły do znacznej degradacji obiektu. Szczególnie widoczne jest to we wnętrzu kaplicy gdzie pozostały tylko ślady polichromii.

2013 r. Wnętrze kaplicy Jungów, *fot. E. Maliszewska*

Przewidywany koszt prac to ok. 1 030 000,- zł, wnioskowane dofinansowanie ok. 620 000,- zł. Program prac konserwatorskich dla wnętrza kaplicy Jungów jest w trakcie opracowywania i będzie objęty innym wnioskiem.

E. Maliszewska

WSPÓLNE POSIEDZENIE RAD PARAFIALNYCH WARSZAWSKICH PARAFII EWANGELICKICH

4 grudnia, na zaproszenie Parafii Wniebowstąpienia Pańskiego w sali parafialnej przy ul. Puławskiej odbyło się spotkanie rad parafialnych warszawskich parafii ewangelickich: Wniebowstąpienia Pańskiego, Świętej Trójcy i parafii ewangelicko-reformowanej. Obecni byli proboszczowie tych trzech Parafii: ks. dr Dariusz Chwastek, ks. Piotr Gaś, ks. Michał Jabłoński oraz przedstawiciele rad parafialnych.

Spotkanie rad parafialnej w parafii ewangelicko-augsburskiej Wniebowstąpienia Pańskiego, *fot. E. Maliszewska*

W imieniu gospodarzy, zebranych powitał przedstawiciel rady parafialnej - pan prof. Janusz Maciuszko, a ks. dr Dariusz Chwastek spotkanie rozpoczął modlitwą. Pan Paweł Niemczyk przypomniał historię wspólnych spotkań i inicjatyw międzyparafialnych. Podczas spotkania wymieniano doświadczenia w realizacji projektów parafialnych, ale i przezwyciężaniu rożnych trudności. Pan Paweł Niemczyk i pan Andrzej Weigle zwracali uwagę na konieczność integracji młodzieży. Podsuwano pomysły wspólnych przedsięwzięć, które mogłyby zintegrować młodzież i zachęciły młodych ludzi do większej aktywności w działalności parafialnej. Przypomniano o możliwościach organizacji wspólnych obozów, rajdów, spotkań, których atrakcyjność mogłaby zachęcić młodzież do udziału. Pan Jerzy Muszyński podał pomysł spływu tratwami po …Wiśle.

Rozmawiano też o Dekadzie Lutra 2017. Czyli o obchodach 500 lat Reformacji. Zwracano uwagę, że obchody powinny być wyraźnie widoczne w Warszawie przy wspólnym zaangażowaniu Parafii, takie jak np. zorganizowanie w Warszawie Ogólnopolskiego Zjazdu Młodzieży.

Ks. Piotr Gaś mówił o planach władz miasta w sprawie rewitalizacji placu Małachowskiego, którego centralnym punktem jest Kościół Świętej Trójcy, plany te mogą pozwolić na zwrócenie uwagi na sam Kościół nie tylko jako obiekt architektoniczny.

Od lewej: ks. dr Dariusz Chwastek, diakon Małgorzata Gaś, ks. radca Piotr Gaś, prof. Janusz Maciuszko, Andrzej Weigle, Michał Hasiuk, *fot. E. Maliszewskla*

Ks. Dariusz Chwastek zaproponował, żeby nabożeństwa ekumeniczne odbywały się rotacyjnie w kościołach: ewangelicko-augsburskim Wniebowstąpienia Pańskiego przy ul. Puławskiej, ewangelicko-reformowanym w Al. Solidarności i ewangelicko-augsburskim Świętej Trójcy na pl. Małachowskiego.

Wśród uczestników tego spotkania było dwóch jubilatów: gospodarz spotkania ks. Dariusz Chwastek obchodził w tym dniu swoje 40. urodziny, a ks. Piotr Gaś 30-lecie ordynacji. Obu Jubilatom odśpiewano *Plurimos Annos,* a pan Andrzej Weigle - kurator parafii Ewangelicko-Augsburskiej Świętej Trójcy złożył życzenia oraz podziękował gospodarzom za zorganizowanie spotkania, poczęstunek, dyskusję. Spotkanie zakończyła modlitwą diakon Małgorzata Gaś

Aldona Karska

OBRADY IV SESJI SYNODU DIECEZJI WARSZAWSKIEJ

16. 11. 2013 r. obradował w Łodzi Synod Diecezji Warszawskiej. Od wielu lat synod naszej diecezji zbiera się dwa razy w roku. O ile sesja wiosenna jest zawsze sesją sprawozdawczą o tyle sesje jesienne mają charakter tematyczny. Tym razem zaplanowano zajęcie się sprawami diecezji, problemami i trudnościami poszczególnych parafii.

Referatem wiodącym był wykład prof. dr. hab. Juliusza Gardawskiego pt. „Współczesne postawy społeczeństwa polskiego w kontekście kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP". Obrady rozpoczęły się nabożeństwem w

Kościele św. Mateusza, podczas którego kazanie wygłosił ks. Grzegorz Brudny - proboszcz-administrator parafii w Lublinie, pełniący tą funkcje od czerwca br. W trakcie nabożeństwa odbyło się też ślubowanie nowych członków synodu diecezji warszawskiej - tzn.: ks. Grzegorza Brudnego z Lublina i ks. Szymona Czembora, który zajmuje się parafią w Wieluniu.

Wykład prof. Juliusza Gandawskiego, *fot. A. Karska*

Po nabożeństwie, na początku obrad stwierdzono, że szczegółowym omówieniem problemów i trudności poszczególnych parafii w diecezji należy zająć się szerzej na synodzie wiosennym, aby po bloku sprawozdawczym, mając aktualne dane móc lepiej przygotować się do omówienia problemów.

Referat prof. dr. hab. Juliusza Gardawskiego wywołał bardzo ciekawą i ożywioną dyskusję, pan Profesor odpowiadał na szereg pytań i na prośbę synodałów rozszerzał poszczególne wątki. W dyskusji zwracano uwagę na postawy etyczne, moralne, wpływ mediów, informacji a także odpowiedzialność za słowo pisane i wypowiedziane i jaki to może mieć

W trakcie dyskusji podczas obrad Synodu diecezji warszawskiej, *fot. A. Karska*

wpływ na wizerunek naszego kościoła. Po dyskusji i obiedzie synodałowie mogli zapoznać się z historią kościoła św. Mateusza, z ostatnimi wydarzeniami, które miały miejsce podczas przeprowadzonego remontu (znalezienie „kapsuły czasu z 1923 r.", którą wmurowano w okolicy ołtarza w

trakcie budowy kościoła i złożenie nowej „kapsuły czasu” po zakończeniu remontu).

Przemawia kurator diecezji p. Karol Werner

W części popołudniowej kurator diecezjalny pan Karol Werner poinformował zebranych iż w trakcie ostatniej sesji Synodu Kościoła złożył wniosek o spowodowanie usunięcia wpisów o treściach niegodnych z forum internetowego przez autorów Cezarego Gmyza i Adama Golańskiego. Synod Kościoła polecił skierowanie tego wniosku do przedyskutowania, zaopiniowania i ewentualnego przegłosowania w Diecezji Warszawskiej. Biskup diecezji przeczytał apel jaki wystosowali uczestnicy konferencji księży diecezji warszawskiej w dn. 10. 06. 2013 r.. W wyniku dyskusji i podjęto uchwałę, w której synod popiera stanowisko konferencji księży Diecezji warszawskiej. Stanowisko to brzmi:

„Wyrażając swój sprzeciw wobec niestosownych wypowiedzi internetowych członków Synodu Diecezji, duchowni przyjęli następujące stanowisko:

Jako duchowni Diecezji Warszawskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP, pragniemy wyrazić swoje ubolewanie spowodowane niestosownymi wypowiedziami w Internecie. Mając na uwadze szeroko pojętą wolność słowa oraz swobodę wypowiedzi, pragniemy zaznaczyć konieczność zachowania nienaruszalnych wartości ludzkich, jakimi miedzy innymi jest poszanowanie godności drugiego człowieka. Z przykrością odnotowujemy fakt, iż godność ta wielokrotnie bywa naruszana przez zbyt swobodne sądy oraz opinie, które pojawiają się na forach internetowych. Należy zauważyć, iż środki przekazu, jakie oferuje sieć internetowa, stanowią niebezpieczeństwo wyrywania pewnych wypowiedzi z należnego im kontekstu, co obarczone jest niebezpieczeństwem stawiania w niekorzystnym świetle całego Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP. Jest to szczególnie smutne oraz niebezpieczne, gdy autorami podobnych wypowiedzi są członkowie naszego Kościoła, a zwłaszcza Synodu Diecezji Warszawskiej.

Stąd też apel Konferencji Duchownych Diecezji Warszawskiej, aby zaprzestać wypowiadania sądów oraz osobistych opinii, które powodują uszczerbek na godności i dobrym imieniu innych członków naszego Kościoła. Fora internetowe, przez swą ogólnodostępność, nie powinny stanowić miejsca podobnych praktyk.”

Synod Diecezji zobowiązał duchownych Diecezji Warszawskiej do odczytania uchwały Synodu wraz z treścią apelu na nabożeństwie niedzielnym w Niedzielę Wieczności, 24 listopada 2013 roku.

Na zakończenie pan prof. Jerzy Dziubiński zaprosił chóry na diecezjalny zjazd chórów do parafii warszawskiej. Księża zajmujący się młodzieżą zwrócili uwagę na brak zainteresowania młodzieży wspólnymi wyjazdami i działaniami proponowanymi w diecezji; przedstawili też swoje propozycje, które mogłyby zmienić ten stan rzeczy.

Na tym zakończono obrady. Sesja wiosenna Synodu diecezjalnego planowana jest w Pabianicach.

Aldona Karska

WYDARZENIA….

SPOTKANIE KÓŁ PAŃ CZTERECH PARAFII

3 października w kościele na Lesznie w Parafii Ewangelicko-Reformowanej odbyło się spotkanie Kół Pań z czterech warszawskich parafii ewangelickich. Pan **Krzysztof Bandoła-Skierski** ze swadą opowiadał o **Biblii Brzeskiej**, jej powstaniu, nazwach, tłumaczeniu, a także o zaszyfrowanych w ilustracjach rozmaitych „sekrecikach", dotyczących wykładni tekstów biblijnych. Wystąpienie wzbudziło wielkie zainteresowanie zebranych i chęć kontynuowania tej tematyki (obchodzimy 450-lecie druku tej księgi).

E.Ch.

KWESTA NA CMENTARZU

Podczas tegorocznej kwesty na cmentarzu… *fot. A. Karska*

Niezmiernie miło nam poinformować, że podczas tegorocznej kwesty na rzecz ratowania zabytków Cmentarza Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Świętej Trójcy w Warszawie przy ul. Młynarskiej zebrano aż 40896,13 złotych. Zebrano o 1364,94 PLN więcej niż w poprzednim roku. Bardzo dziękujemy wszystkim Ofiarodawcom, którzy zechcieli wesprzeć naszą akcję, a także wszystkim Wolontariuszom, którzy poświęcili swój czas na rzecz ratowania naszych zabytków.

Grobowiec Mintera przed renowacją,
fot. E. Maliszewska

Grobowiec Mintera po renowacji
Fot. E. Maliszewska

Zebrana kwota zostanie przeznaczona na remont kaplicy Jungów. O etapach wydatkowania zebranej kwoty będziemy informować na naszej stronie internetowej.

www.trojca.waw.pl

EKUMENICZNY KONTEKST KONFERENCJI COP19

Przedstawiciele różnych religii, którzy uczestniczyli w Konferencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu, spotkali się w kościele Św. Trójcy, by debatować o problematyce konferencji z punktu widzenia ludzi wiary. Wzięli też udział w nabożeństwie, podczas którego kazanie wygłosiła luterańska biskupka Ingeborg Midttømme.

Spotkanie miało miejsce **10 listopada** w Lutheraneum – podziemiach kościoła luterańskiego Św. Trójcy w Warszawie. Wzięli w nim udział przedstawiciele różnych religii z wielu krajów. Byli wśród nich także przedstawiciele Polskiej Rady Ekumenicznej (PRE).

Uczestnicy spotkania zapoznali się z problematyką Konferencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (tzw. COP19), która od 11 do 23 listopada odbywała się na Stadionie Narodowym w Warszawie. Debatowali też o tym, jaka na tej konferencji jest rola ich – ludzi wiary, reprezentujących różne religie.

Konferencja w Lutheraneum

Abp Serafim Kykotis z Kościoła Prawosławnego w Zimbabwe zauważył, że trzeba zwrócić ludziom uwagę, iż zmiany klimatu są problemami wszystkich. Z kolei bp Ingeborg Midttømme z luterańskiego Kościoła Norwegii mówiła, że ludzie wiary przede wszystkim muszą zaznaczać swoją obecność w dyskusjach na ten temat. – *Zmiany klimatu są kwestią techniczną i polityczną, ale przede wszystkim etyczną. A my, przedstawiciele różnych religii, reprezentujemy większość ludzi na świecie* – powiedziała.

Nigel Crawhall z Międzynarodowej Unii na rzecz Ochrony Przyrody (IUCN) podkreślał, że ludzie wiary powinni przekonywać polityków i innych uczestników COP19, że rozwiązanie w sprawie zmian klimatu jest możliwe. – *Polska jest jednym z najbardziej religijnych krajów w Europie. Tymczasem konferencja COP19 jest tu prawie niewidoczna. Polacy nie rozumieją problemu zmian klimatu. My, jako ludzie wiary, powinniśmy być widoczni i dawać świadectwo w tej sprawie* – przekonywał.

Po spotkaniu w kościele luterańskim Św. Trójcy odbyło się nabożeństwo, w którym obok uczestników COP wzięli udział miejscowi parafianie, ludzie

związaniu w ruchem ekumenicznym w Polsce, w tym reprezentanci Polskiej Rady Ekumenicznej: jej wiceprezes bp Jerzy Samiec z Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego oraz sekretarz bp Edward Puślecki z Kościoła Ewangelicko-Metodystycznego. Przybyłych przywitał dyrektor PRE ks. Ireneusz Lukas, który przedstawił przybyłych gości. Abp Serafim Kykotis przekazał pozdrowienia, w których mówił o konieczności wzięcia odpowiedzialności za stworzenie.

Kazanie wygłosiła bp Ingeborg Midttømme. – *Troska o stworzony świat jest częścią danej nam od Boga misji jako zarządców i polega między innymi na odpowiedzialności za zachowanie integralności całego stworzenia. Dziś widzimy, jak działalność ludzka i nasza chciwość w wykorzystywaniu zasobów naturalnych sprawiają, że zagrożonych jest wiele gatunków zwierząt i roślin, a także całe ekosystemy. Idea, że ludzie są panami stworzenia, wymaga korekty* – mówiła norweska biskupka.

bp Ingeborg Midttømme
fot. Michał Karski

Podczas nabożeństwa modlono się w intencji zachowania stworzenia, ludzi pracujących na rzecz ochrony środowiska naturalnego, osób dotkniętych skutkami zmian klimatycznych, uczestników konferencji COP19, sprawiedliwości i pokoju na świecie. W modlitwach pamiętano także o ofiarach tajfunu Haiyan, który w piątek uderzył w Filipiny powodując śmierć ok. 10 tys. ludzi. Głos zabrał również imam Ibrahim Said z Norwegii, który cytując Koran mówił o potrzebie wspólnego stanowiska ludzi różnych religii w sprawie ochrony stworzenia, ze szczególnym uwzględnieniem najsłabszych.

W czasie szczytu klimatycznego COP19 odbyły się m.in. dwie konferencje przedstawiające religijny punkt widzenia na sprawy ekologiczne (szczegółowe informacje w serwisie internetowym Polskiej Rady Ekumenicznej www.ekumenia.pl).

Od lewej: ks. Ireneusz Lukas, bp Jerzy samiec i bp Ingeborg Midttømme
Fot. Michał Karski

Michał Karski
ekumenia.pl

PROMOCJA KSIĄŻKI
„Mów mi o miłości – z dziewczęcych wspomnień”.
Aliny E. Janowskiej

Alina E. Janowska

W niedzielę, **24 listopada**, po nabożeństwie odbyła się w Lutheraneum promocja książki autorstwa pani **Aliny E. Janowskiej „Mów mi o miłości – z dziewczęcych wspomnień”.**
W podziemiach kościoła Świętej Trójcy zgromadzili się liczni parafianie, rodzina i przyjaciele autorki. Spotkanie prowadził proboszcz Parafii - ks. Piotr Gaś. Sylwetki osób występujących w książce i samej autorki przedstawił ks. dr Włodzimierz Nast, natomiast prof. Karol Karski skupił uwagę na sprawie wychowania autorki w domu mieszanym wyznaniowo, w którym panował duch tolerancji i szacunku wobec inaczej wierzących, w tym także Żydów i muzułmanów. Wspomnienia autobiograficzne obejmują szczęśliwe dzieciństwo, skrócone przez wybuch wojny, lata okupacji naznaczone nieobecnością ojca i niedostatkiem oraz niełatwe lata powojenne. Autorka przeczytała osobiście kilka fragmentów swoich wspomnień.
Cała uroczystość była przeplatana muzyką: Anna Gaś grała utwór Fryderyka Chopina - *Walc cis-moll op.64 nr 2* , a najbliżsi i przybyli goście śpiewali pieśni wybrane przez panią Alinę E. Janowską.
Na zakończenie autorka podpisywała egzemplarze swojej książki.

Aldona Karska

ADWENTÓWKA CZTERECH KÓŁ PAŃ

5 grudnia w Sali parafialnej parafii metodystycznej Dobrego Pasterza spotkały się przedstawicielki Kół Pań warszawskich parafii ewangelickich.. Licznie reprezentowana była Parafia Św. Trójcy – wśród nich przewodniczaca koła pan – pani Maria Chmiel i pani diakon Małgorzata Gaś . Zebranych powitała pani Joanna Kamińska, wspomniała przy tym dawne przygotowania do świąt w jej rodzinnym domu, w których uczestniczyła cała rodzina, wspólnie przeżywając czas Adwentu, a tuż przed świętami wszyscy członkowie rodziny mieli swój udział przygotowaniach świątecznych.

Krótkie rozważanie na temat Adwentu miał tez pastor Zboru Dobrego pasterza –ks. Zbigniew Kamiński. Zebrani przy stolach, przy kawie i herbacie dzielili się swoimi wspomnieniami. Wspólnie śpiewano pieśni adwentowe. Spotkanie zakończono modlitwa Pańską..

Spotkanie adwentowe w parafii ewangelicko-reformowanej Dobrego Pasterza, fot. A. Karska

AK

PARAFIALNE SPOTKANIA ADWENTOWE

7. 12. 2013. Parafialne spotkanie adwentowe *w Lutheraneum*, fot. Aldona Karska

Tegoroczna adwentówka parafialna, w dniu **7 grudnia**, która odbyła się w *Lutheraneum* nie zgromadziła dużej liczby parafian. Przy skromnym poczęstunku przygotowanym przez komisje diakonijną i poszczególnych

parafian odśpiewano pieśni adwentowe i niektóre kolędy. Wysłuchano krótkiego rozważania diakon Małgorzaty Gaś, a ks. Włodzimierz Nast odczytał kilka okolicznościowych wierszy.
14 grudnia odbyła się adwentówka dla rodzin z dziećmi obu parafii ewangelickich, również w *Lutheraneum.*

AK

Z ŻYCIA WARSZAWSKIEGO ODDZAŁU POLSKIEGO TOWARZYSTWA EWANGELICKIEGO

We wrześniu warszawski oddział PTEw wznowił spotkania po dwumiesięcznej przerwie wakacyjnej. Pierwsze dwa spotkania: we wrześniu i październiku poświecone były Reformatorom i tak:
16 września 2013 r., temat prelekcji, którą przedstawili **Aldona i Karol Karscy** brzmiał: **„Śladami Reformatorów — Marcin Luter”**. Prezentacja slajdów, była plonem podróży do miejsc związanych z życiem i działalnością Marcina Lutra, które zaważyły o postępach Reformacji. Zapoznając się z życiem i działalnością Reformatora jednocześnie słuchacze mogli zapoznać się z miejscowościami i miejscami związanym z kolejnymi etapami jego życia. Zapoznać się z pamiątkami związanymi z Reformacją. Wiele miejsc w ostatnich latach zostało odrestaurowanych, muzea odnowione i rozbudowane, a część obiektów, jak np. kościoły w Wittenberdze: Zamkowy i Miejski, w trakcie kapitalnego remontu. W wielu miejscowościach widoczne ą przygotowania do obchodów 500 lat Reformacji: liczne publikacje w księgarniach, konferencje naukowe na uczelniach, wystrój miast i miasteczek związanych z początkiem Reformacji.

Kontynuując cykl prelekcji „Śladami reformatorów”, **16 października** na spotkaniu PTEw w Warszawie ci sami prelegenci przybliżyli **sylwetkę Filipa Melanchtona**, najbliższego współpracownika Marcina Lutra, przypominając najważniejsze etapy jego życia, dorobek pisarski oraz rolę, jaką odegrał w rozwoju Reformacji. Podobnie jak poprzednio, prelekcja była ilustrowana slajdami z miejsc związanych z życiem i działalnością Reformatora. Zwrócono uwagę na genialny umysł Melanchtona, który już od

najwcześniejszych lat przejawiał niezwykłe wszechstronne zdolności i zainteresowania. W muzeach zarówno w Wittenberdze jaki i w rodzinnej miejscowości - Bretten, zgromadzono liczne dzieła, autorstwa uczonego jak i wiele innych starodruków z epoki. Wizerunki i pomniki, tablice upamiętniające wydarzenie, czy pobyt w tym miejscu zarówno Lutra jak i Melanchtona można spotkać w w centralnych punktach wielu, w kościołach, uniwersytetach itp. Niezwykłe cenne jast malarstwo Cranachów, którzy mieszkali w Wittenberdze w czasach Lutra i Melanchtona, byli z nimi zaprzyjaźnieni i wiele ich artystycznych dzieł jest poświeconych początkom Reformacji i ludziom związanych z Reformacją. Dlatego wizerunki tych historycznych postaci przedstawiane przez Cranachów są najbliższe rzeczywistości.

Bretten, muzeum Melanchtona

Na **listopadowym** spotkaniu warszawskiego oddziału PTEw **ks. radca Piotr Gaś podzielił się swoimi wrażeniami z X Zgromadzenia Ogólnego Światowej Rady Kościołów**, które odbyło się w okresie 30 X – 8 XI 2013 r. w Busan w Republice Korei. Ks. Piotr Gaś był jedynym delegatem Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce, poza nim z naszego kraju było jeszcze troje delegatów z Kościoła prawosławnego.

W pierwszej części swojego wystąpienia prelegent przypomniał historię dotychczasowych zgromadzeń ogólnych ŚRK, liczbę Kościołów członkowskich, poruszaną tematykę. Zgromadzenie Ogólne, jako najwyższy organ władzy ŚRK, odbywa się na ogół co 7 lat, za każdym razem w innym regionie świata i jest zawsze wielkim świętem ekumenicznym.

Ks. radca Piotr Gaś prezentuje pamiatki z X Zgromadzenia ŚRK

Prelegent przybliżył miejsce, w którym odbywało się X Zgromadzenie, specyfikę regionu, atmosferę koreańskiego miasta. Po czym omówił przebieg obrad, podejmowane tematy, „plan" poszczególnych dni. Podzielił się z zebranymi swoimi wrażeniami ze spotkań

z przedstawicielami Kościołów z różnych stron świata, ustosunkował się także do niektórych wystąpień. Całe spotkanie było ilustrowane bogato slajdami, które pozwoliły słuchaczom przybliżyć atmosferę panującą na samych Zgromadzeniu, ale i też w otoczeniu, życie miasta i regionu. Zebrani mogli także obejrzeć liczne publikacje i pamiątki, które towarzyszyły delegatom w czasie Zgromadzenia.

Ostatnie spotkanie w 2013 r, **16 grudnia** było połączone z promocją trzytomowj książki pod redakcją Jarosława Kłaczkowa **„Kościoły luterańskie na ziemiach polskich XVI-XX w."** Gośćmi spotkania byli autorzy poszczególnych rozdziałów publikacji - **profesorowie: Jarosław Kłaczkow, Tadeusz Stegner, Grzegorz Jasiński,** jednym z autorów był również prezes warszawskiego oddziału PTEw - prowadzący to spotkanie – **prof. Karol Karski.** Profesor Jarosław Kłaczkow omówił poszczególne tematy, rozdziały i przybliżył sylwetki autorów. Obecni profesorowie omówili zagadnienia poruszane w rozdziałach ich autorstwa. Ze strony słuchaczy padły pytania jakich tematów, zagadnień brakuje w tej publikacji. Autorzy odpowiedzieli, że wciąż jest wiele tematów czekających na wnikliwą analizę, opracowanie i publikacje: brakuje pełnych opracowań historii luteranizmu poszczególnych regonów: kieleckie, łódzkie, płockie , „ziem zabranych", a także roli kobiet w rozwoju Reformacji na ziemiach polskich. Zwrócono uwagę, że są już pewne prace w toku, a także istnieją niektóre opracowania fragmentaryczne.

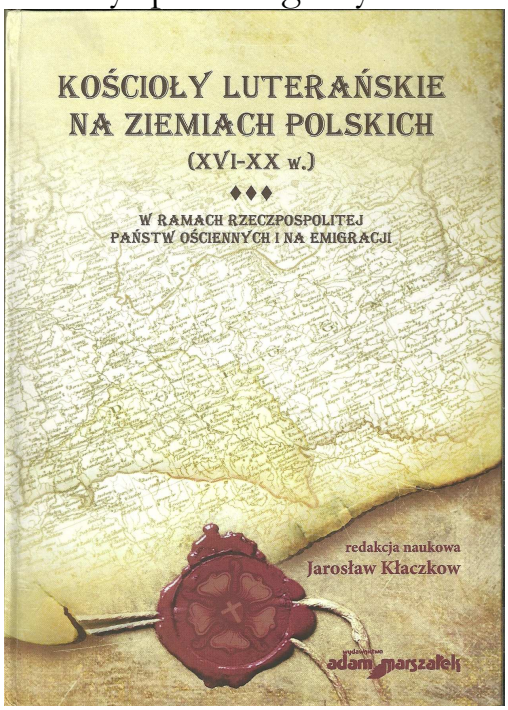

Książka została wydana przez toruńską oficynę Adam Marszałek. Zamówienia można składać w wydawnictwie:
http://www.marszalek.com.pl/sklep/szukaj/ko%C5%9Bcio%C5%82y+lutera%C5%84skie.html

A. Karska

WARSZAWSKI ODDZIAŁ POLSKIEGO TOWARZYSTWA EWANGELICKIEGO

zaprasza na spotkania w każdy trzeci poniedziałek miesiąca o godz. 17^{30}.
Spotkania odbywają się w sali parafialnej przy ul. Kredytowej 4.
Najbliższe spotkanie zaplanowano na dzień 20 stycznia 2014 r.
A tematem będzie **„Działalność Towarzystwa Biblijnego w Polsce",**
którą omówi dyrektor generalna Towarzystwa, pani **Małgorzata Platajs.**
SPOTKANIA PTEw MAJĄ CHARAKTER OTWARTY
ZAPRASZAMY!

ARTYKUŁ W „SKARPIE”

Wnętrze Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego na placu Małachowskiego – przed 1931 rokiem. pocztówka ze zbioru Rafała Bielskiego.

Kircha na placu Ewangelickim

Aleksandra Barszczewska

Kościół Ewangelicko-Augsburski pod wezwaniem św. Trójcy to jeden z najbardziej charakterystycznych obiektów sakralnych stolicy. Jego potężna rotunda już od ponad 230 lat znajduje się – dosłownie – w samym środku Warszawy.

Włodzimierz Krzemiński w książce: *Mój przedwojenny świat* pisze tak: *Niemiec, pan Deubel, posiadał po przeciwnej stronie ulicy, Dobrej 4/6 wielką parcelę. [. . .] miał dwóch synów i dwie córki o których mówiło się Dąbłaki.* Córki były bardzo ładne, synowie chodzili w czapkach z gimnazjum im. Mikołaja Reja (było to gimnazjum dla protestantów) [...]. W niedzielę cała rodzina jeździła powozem, nie samochodem, tylko właśnie powozem, zaprzężonym w dwa białe konie, do kirchy na placu Małachowskiego. Do kirchy bowiem długo zjeżdżali się wierni z całmiańskiej Warszawy. Byli i są dumni z okazałej budowli, jaka stanęła na placu Ewangelickim (zwanym tak potocznie w XIX wieku) w ciągu niespełna 4 lat. Inicjatywa budowy kościoła wyszła od Piotra Teppera (starszego), kupca, ojczyma najbogatszego bankiera polskiego końca XVIII wieku, protestanta, który pożyczał królowi pieniądze, miastom i skarbowi państwa. Inicjatywa wystawienia zboru została poparta i 15 stycznia 1777 roku Stanisław August Poniatowski wydał pozwolenie na budowę.

Aleksandra Barszczewska – pedagog, antropolog kultury, tłumaczka, przewodniczka warszawska.

6 Skarpa Warszawska | Nr 11 (listopad) 2013

Interesują mnie publikacje zawierające fotografie lub rysunki, publikacje obiektów z miejsc czy miejscowości z którymi byłam związana, ja czy moi najbliżsi, a które ja znam tylko z czasów obecnych. Zainteresowała mnie na okładce miesięcznika „Skarpa Warszawska” z listopada br. fotografia nieistniejącego już Pałacu Kronenberga na pl. Małachowskiego. Kupiłam to pismo i jakież było moje zaskoczenie gdy na stronie 6 zobaczyłam tytuł artykułu pani Aleksandry Barszczewskiej „Kircha na placu Ewangelickim”. Wiem, że w XIX a i XX w. ta nazwa funkcjonowała, szczególnie gdy w parafiach przeważała ludność narodowości niemieckiej. Potem była to nazwa używana pogardliwie, zdarzało się a i zdarza, że ktoś powie: *To nie kościół to kircha*. Ale w Warszawie? Tu środowisko ewangelickie było bardzo spolonizowane. W poważnych publikacjach używana była nazwa *zbór*, *kościół*.

Wspominając gimnazjum im. Mikołaja Reja autorka zaznacza w nawiasach *było to gimnazjum dla protestantów*. Otóż gimnazjum im. Mikołaja Reja od początku swego istnienia znane było z tego, że było dostępne dla młodzieży wszystkich wyznań, co potwierdza w tym samym czasopiśmie, kilka stron dalej w artykule o Gimnazjum im. Mikołaja Reja pan Bogumił Artur Węgiełek pisząc: *Gimnazjum im. M. Reja było szkołą Zboru Ewangelicko-Augsburskiego. Nie było jednak szkołą ewangelicką.*

Autorka kończy artykuł słowami, że młodzież nosiła czapki szkolne *z dumą, także w niedzielę na kirchowych nabożeństwach.*

Kamień przy na trawniku od strony ul. Kredytowej upamiętnia nieistniejące szkoły żeńskie im. Anny Wazówny, które mieściły się przy ul. Kredytowa 2, kierowane były przez Helenę Bursche.

Zdjęcie na str. 8 ilustruje rzeczywiście salę konfirmacyjną, która jednak mieściła się nie w kościele, lecz w Domu Parafialnym (budynek nie istnieje, stał obok Gimnazjum im. Mikołaja Reja).

Czytając ten artykuł, zrobiło mi się przykro…

Okazało się, że nie tylko mnie. Poniżej przedstawiamy list, który nasz parafianin pan Paweł Matwiejczuk skierował do Redakcji

Aldona Karska

Hejterski tekst Aleksandry Barszczewskiej „Kircha na placu Ewangelickim”.

„Skarpę Warszawską” czytuję z uwagą i zainteresowaniem. Tym ciekawszy wydał mi się jej listopadowy numer, a jednak okazało się, że podczas lektury periodyku mrówki przeszły mi po plecach. Wszystko za sprawą artykułu Aleksandry Barszczewskiej „Kircha na placu Ewangelickim”.

Postanowiłem zwrócić się do Szanownej Redakcji, gdyż artykuł ten dotyczy mnie jako ewangelika, jak również odnosi się do innych członków luterańskiej wspólnoty. Polski ewangelicyzm od niepamiętnych czasów posługuje się terminem „kościół” oznaczającym świątynię oraz „zbór” desygnującym wspólnotę wiernych. Nie czyniąc się recenzentem wspomnianego tekstu, chciałbym wykazać, że jest on nie tylko płaski, ale również nosi znamiona – jak mówi współczesna młodzież – hejterskie, a więc nienawistne i tym samym wielce szkodliwe.

Rekonstrukcja opracowań, do których sięgnęła Barszczewska nie nastręcza wielkich problemów. Monografia M. I. Kwiatkowskiej, książka Wł. Krzemińskiego, ulotka informacyjna Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Św. Trójcy w Warszawie (dostępna *on line*) oraz wystawa planszowa na płocie kościoła, której jestem autorem, wyczerpują spectrum referencji bibliograficznych koniecznych do napisania wspomnianego artykułu.

Zasadniczym znakiem sprzeciwu jest użycie przez Aleksandrę Barszczewską tytułowego rzeczownika „kircha” czy przymiotnika „kirchowe nabożeństwo”. Termin ten jest adekwatny do polszczyzny przełomu XIX i XX wieku, kiedy to kościołem nazywano świątynie katolickie, cerkwią prawosławne, a kirchą protestanckie. Ten wywodzący się od niemieckiego rzeczownika *die Kirche* rusycyzm był wówczas w powszechnym użyciu. Moja rzymskokatolicka ciotka wspominała, że wileńskie koleżanki jej matki wyznania ewangelicko-reformowanego chadzały do kirchy. Ten dawno przebrzmiały rzeczownik w genialny sposób wykorzystał Andrzej Wajda w ekranizacji „Ziemi obiecanej” Reymonta. W czasie pogrzebu Bucholca Karol Borowiecki, Moryc Welt i Max Baum rozprawiają o ewentualnej konwersji Welta na jedno z wyznań chrześcijańskich. W tej niezwykle obrazowej i żywej scenie Wojciech Pszoniak wypowiada znamienną frazę: „A w kirche co ja mam? Cztery gołe ściany i tak pusto jakby interes miał się zaraz zlikwidować.” Analogiczne znaczenie zaprzeszłego wyrazu „kircha” – pojmowanego jako kościół protestancki notują współczesne słowniki „Języka polskiego” i „Wyrazów obcych” oraz słowniki rosyjsko-polskie.

Warto mieć na uwadze, że znaczenia słów nie determinuje ostatecznie słownikowa notacja, lecz ich użycie i funkcjonowanie w życiu codziennym. Jeszcze w dwudziestoleciu międzywojennym kircha byłby znaczeniowo do przyjęcia, gdyż ewangelicy stanowili dziewięćsettysięczną populację Rzeczpospolitej, zaś w tej liczbie mniej więcej połowa wyznawców była pochodzenia niemieckiego. Obecnie termin ten jest czymś zdecydowanie nie na miejscu, nawet w dyskursie odnoszącym się do przeszłości warszawskiego Kościoła. Dziś siedemdziesięciotysięczna rzesza wyznawców luteranizmu w RP to w zdecydowanej większości Polacy, spośród których tylko niewielka część ma rodzinne i kulturowe związki z niemczyzną. Użycie w XXI wieku terminu „kircha" zamiast kościół przez antropologa kultury oceniam jako dowód niskich kompetencji merytorycznych oraz widomy znak całkowitej niezdolności do empatii. „Kircha" w sposób wyraźny stygmatyzuje wyznawców luteranizmu czyniąc z tej grupy religijnej element kulturowo i etnicznie obcy względem polskiej większości (w domyśle autorki katolickiej). Co więcej obraz warszawskiej wspólnoty luterańskiej zdaje się być nie tylko obcy etnicznie i kulturowo, ale również przebrzmiały historycznie i wymarły. Wspomniano bowiem listę naszych świętej pamięci współwyznawców, wyszczególnionych na przygotowanej przeze mnie wystawie, lecz ani słowa nie ma na temat aktualnej egzystencji i liczebności zborów warszawskich – a więc dwóch parafii liczących razem ok. dwa tysiące czterysta członków.

Nie ulega wątpliwości, że publicystyka i media kształtują rzeczywistość oraz wywierają wpływ na postrzeganie świata i kształtowanie postaw. Ukazanie wielości i różnorodności sprzyja w efekcie promocji tolerancji, akceptacji oraz chęci poznania tego co odmienne korzystnie wpływając na promocję zasad nowoczesnego społeczeństwa demokratycznego. Artykuł Aleksandry Barszczewskiej z całą pewnością nie prowadzi do rzetelnego poznania przeszłości, a operowanie zaprzeszłymi kategoriami i pojęciami takimi jak „kircha" utrwala stereotyp i bliskie jest raczej endeckiej postawie narodowego ekskluzywizmu Polski dla Polaków – i to Polaków katolików. Nie ukrywam, że chciałbym poznać bliżej motywacje Redakcji, która na łamach czasopisma zdecydowała się opublikować artykuł pod tytułem tyle efektownym, co wysoce obraźliwym i stygmatyzującym dla współczesnych mieszkańców Warszawy wyznania luterańskiego.

Łączę wyrazy uszanowania

Paweł Matwiejczuk

PODZIĘKOWANIE

Drogim - Duchownym, Radzie Parafialnej,
oraz wszystkim bez wyjątku Zborownikom,
tym wcześniej i tym później urodzonym,
którzy pamiętali o jubileuszu 50-lecia mojej Ordynacji,
okazując wiele dowodów sympatii
oraz pozytywną reakcję na prośbę o złożenie ofiary
przeznaczonej na realizację projektu muzycznego
w naszej Parafii -
składam tą drogą gorące i serdeczne podziękowanie -

Zapewniam Was, Najmilsi, że "**... Dziękuję Bogu mojemu za każdym razem... zawsze w każdej modlitwie mojej za wszystkich Was z radością się modląc, za społeczność Waszą w Ewangelii od pierwszego dnia aż dotąd...**"

Flp 1, 3-5

ks. Włodzimierz Nast

INFORMACJA:

Rada Parafialna pragnie poinformować,
że w odpowiedzi na prośbę Jubilata, ofiara „zamiast kwiatów"
wyniosła 9.653,00 PLN.
Parafia zakupiła **dwa pianina cyfrowe (YAMAHA CLP-430R)** za cenę 12.165,00 PLN
(czyli za szt.: 6.082,00 PLN)
Decyzją Rady Parafialnej brakującą kwotę: 2.511,00 PLN
pokryto ze środków parafialnych.
Jubilat i Rada Parafialna składają serdeczne podziękowania ofiarodawcom

UWAGA! ZAPROSZENIE!

Komisja Diakonii

zaprasza

osoby starsze i osoby samotne

na śniadanie noworoczne, które odbędzie się

w sobotę 11 stycznia 2014 r. o godz. 11:00

w Sali Parafialnej nr 1 przy ul. Kredytowej 4

Uprzejmie prosimy o zgłoszenie w kancelarii Parafii chęci uczestnictwa,
co ułatwi pracę organizatorom:

tel.: 22 556 46 60 od wtorku do piątku w godz. 9:00-18:00

NAGRODA SZENAJCHA

„Prawdziwy lekarz stale pamięta, że jest przedstawicielem wolnej, pięknej, rozwijającej się nauki oraz człowiekiem, który wciela w życie głęboką etykę ludzką."

Prof. Władysław Szenajch (1879–1964)

Profesor pediatrii, dwukrotnie Prezes Okręgowej Izby Warszawsko-Białostockiej w latach 1931-1939.

21 grudnia 2011 roku Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej ustanowiło trójstopniową nagrodę (finansową) im prof. Władysława Szenajcha dla lekarzy i lekarzy dentystów członków Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie za najlepiej zdany w danym roku Lekarski Egzamin Końcowy i Lekarsko-Dentystyczny Egzamin Końcowy.

Nagrody im. profesora przyznaje się raz do roku na jednej z ważniejszych uroczystości w życiu Izby i lekarza - wręczenia prawa wykonywania zawodu (dopiero to prawo daje możliwość wykonywania w pełni zawodu lekarza).

Uroczystość odbywa się w listopadzie. Nagrody wręczono w 2012 roku i w tym roku.

Profesor Szenajch był dwukrotnym prezesem Izby Lekarskiej Warszawsko Białostockiej do 1939 roku. Wygnany przez hitlerowców z zakazem pracy w Szpitalu Karola i Marii a także w Izbach. W 1945 stanął na czele Izby Lekarskiej Warszawsko Białostockiej do jej likwidacji.

Dzięki nagrodzeniu młodych lekarzy pamięć o profesorze Szanjachu pozostaje w pamięci kolejnych pokoleń lekarzy.

Warto przypomnieć, że imię profesora nosi szpital WUM przy ul. Działdowskiej spadkobierca szpitala Karola i Marii , którego jubileusz 100-lecia przypada na obecny rok.

lek. Krzysztof Królikowski

UWAGA!!!
OGŁOSZENIE!!!

Osoby konfirmowane 7 czerwca 1970 r
w Parafii Ewangelicko-Augsburskiej
Wniebowstąpienia Pańskiego,
ul. Puławska 2a w Warszawie,
proszone są o kontakt. 508 30 77 43
Agnieszka- konfirmantka

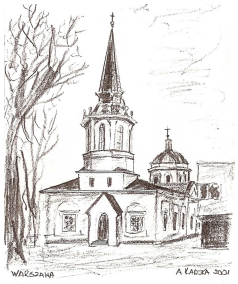

OGÓLNOPOLSKI KONKURS BIBLIJNY „SOLA SCRIPTURA 2013/2014”

Uczniowie zakwalifikowani do etapu diecezjalnego z diecezji warszawskiej:

Szkoła podstawowa:

1. Natalia Bagińska, parafia Świętej Trójcy w Warszawie
2. Maciej Bernaś, parafia Świętej Trójcy w Warszawie
3. Zofia Dreger, parafia Świętej Trójcy w Warszawie
4. Iwo Janowski, parafia Wniebowstąpienia Pańskiego, Warszawa
5. Adrian Kowalczyk, parafia Wniebowstąpienia Pańskiego, Warszawa
6. Mikołaj Łukaszewicz, parafia Świętej Trójcy w Warszawie
7. Emilia Makula, Łódź
8. Karol Nowacki, parafia Świętej Trójcy w Warszawie
9. Konstancja Porzycka, parafia Świętej Trójcy w Warszawie
10. Zuzanna Welman, parafia Świętej Trójcy w Warszawie
11. Karolina Wróbel, parafia Świętej Trójcy w Warszawie

Gimnazjum:

1. Maria Daab, parafia Świętej Trójcy, Warszawa
2. Tomasz Dominiczak, Łódź
3. Kaja Hoffmann-Derlacka, parafia Świętej Trójcy, Warszawa
4. Maurycy Janicki, parafia Świętej Trójcy, Warszawa
5. Magdalena Kosmala, parafia Wniebowstąpienia Pańskiego, Warszawa
6. Marianna Lukas, parafia Świętej Trójcy, Warszawa
7. Zofia Niemczyk, parafia Wniebowstąpienia Pańskiego, Warszawa
8. Justyna Nikiel, Łódź
9. Ada Warowny, parafia Świętej Trójcy, Warszawa

Szkoły ponadgimnazjalne:

1. Natalia Madeyska
2. Agnieszka Myszak

ANGLOJĘZYCZNE SPOTKANIA NA KREDYTOWEJ

„Słowo Chrystusowe niech mieszka w was obficie; we wszelkiej mądrości nauczajcie i napominajcie jedni drugich przez psalmy, hymny, pieśni duchowe, wdzięcznie śpiewając Bogu w sercach waszych" (Kolosan 3, 16). Trzy elementy zawarte w tym wersecie leżały mi na sercu, kiedy Pan Bóg pobudził mnie do tego, by organizować spotkania anglojęzyczne: śpiewanie, rozważanie tekstów z Biblii i wzrastanie w Chrystusie. Dzięki Panu oraz zachęcie ze strony Księdza Proboszcza udało się rozpocząć takie spotkania od czerwca 2013r. Spotykaliśmy się co drugi czwartek przez cały okres letni i spotykamy się nadal, teraz już w Sali Parafialnej na ulicy Kredytowej 4.

Jesteśmy jeszcze małą grupą – w końcu nie jest łatwo myśleć i mówić o duchowych sprawach w obcym języku, nie mówiąc już o modlitwie (dlatego modlimy się już po swojemu – po angielsku, po polsku, po cichu) ¬– ale tworzą się więzi, tworzy się społeczność. Poznajemy ludzi, którzy należą do naszej parafii a których nie zauważyliśmy wcześniej na nabożeństwach. Jest to piękne, kiedy w środku tygodnia możemy na chwilę odkładać na bok nasze codzienne zmartwienia i zadania, a poświęcać trochę czasu Panu Bogu, przypominając sobie, że to On nam daje wszystko, co mamy, że to On ten dzień dla nas stworzył, razem ze wszelkimi radościami i kłopotami. To jest taka ulga, kiedy można spędzić parę godzin śpiewając kilka pięknych pieśni – tradycyjnych bądź współczesnych – oraz czytając i zastanawiając się nad tym, co Bóg do nas mówi poprzez Swoje Słowo, i co my możemy Jemu powiedzieć w modlitwie słowem i śpiewem (bo prawie każda pieśń jest modlitwą). Jeżeli słowa (mamy angielskie śpiewniki i Biblie) są trudne do zrozumienia, to je wyjaśniamy, by wszyscy mogli zrozumieć, co śpiewają i czytają. A teraz jesteśmy w Sali Parafialnej, pojawia się więc możliwość, by po spotkaniu napić się herbaty i jeszcze trochę więcej pogadać.

Z całego serca dziękuję Księdzu Proboszczowi za wsparcie, naszym Uczestnikom za wierne uczestnictwo a Panu Bogu, że mnie odkupił, by Jemu służyć. Zachęcam wszystkich znających w miarę angielski chociażby do jednorazowej wizyty u nas, szczególnie jeśli naszemu językowemu zainteresowaniu towarzyszy odrobina głodu duchowego. Martwicie się Państwo o swój poziom znajomości języka angielskiego?:

❀❀❀

Well, let's see if you can understand this. We invite you to join us every second Thursday at 7 pm in the church meeting room at Kredytowa 4 (press "1" on the house phone to get in, then go in through the second door on the right). Join us for a time of singing traditional and modern hymns in English (there are some really beautiful words and melodies). This is followed by a

short Bible study as we look at a theme or passage – your opinions and interpretations matter! And we try to relate what we read to our everyday life and experience. We finish off with a time of prayer in any language you are comfortable with. The idea of it all? To grow closer to each other (horizontally) as we grow closer to Jesus (vertically). To love the Bible and let often coming straight from the Bible itself. I'll tell you a secret: God wants to send us revival. But are you ready for Him?

Harry Irrgang
604-980-647; harry.irrgang@wp.pl

PARAFIA EWANGELICKO-AUGSBURSKA ŚWIĘTEJ TRÓJCY

zaprasza do udziału w

ZIMOWISKU RODZINNYM

Miejsce: Wisła-Jawornik
Dom Gościnny Parafii
Ewangelicko – Augsburskiej
www.jawornik.eu

Czas: 15-23 lutego 2014r.
piękny krajobraz, czas na spotkania przy Słowie Bożym,
smaczna kuchnia, ruch i zabawa na świeżym powietrzu,
śnieg (mamy nadzieję!), dobry humor (zabrany z domu!)

Koszt pobytu: 600,00 zł
(noclegi, 3 posiłki dziennie, ubezpieczenie)

Zgłoszenia: do 23 grudnia 2013r.

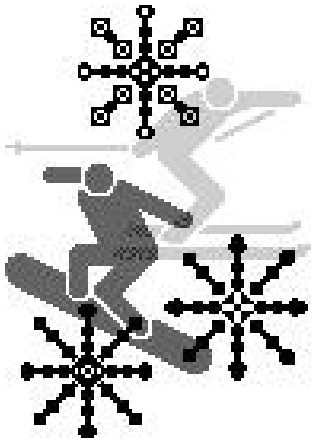

Przejazd: własny lub zorganizowany dla grupy

Bliższe informacje:
Elżbieta Byrtek
ebyrtek@wp.pl

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

Parafia Ewangelicko-Augsburska Świętej Trójcy:

✉ul. Kredytowa 4, 00-062 Warszawa
☎(22) 556-46-60, fax: (22) 827-86-37
Adres internetowy: **www.trojca.waw.pl**
e-mail: **warszawa-trojca@luteranie.pl**
e-mail do Rady Parafialnej: **rada-warszawa-trojca@luteranie.pl**
konto bankowe: Nr 48 1020 1156 0000 7802 0056 1654
kancelaria parafialna czynna od wtorku do piątku w godz. 9^{00}-18^{00}
w niedziele: po nabożeństwie
(w poniedziałki i soboty kancelaria jest nieczynna)
Kościół Świętej Trójcy, pl. Małachowskiego 1: nabożeństwa w każdą niedzielę o godz. 10^{30} i 19^{00}

Cmentarz Ewangelicko-Augsburski:

✉ul. Młynarska 54/58, 01-171 Warszawa, ☎ 22-632-10-14
e-mail: **warszawa-cmentarz@luteranie.pl**
Kancelaria cmentarna czynna z wyjątkiem sobót i niedziel:
w godz. 10^{00}-16^{00}

LUX MED TABITA
Niepubliczny Zakład Opiekuńczo-Leczniczy

✉ul. Długa 43, 05-510 Konstancin-Jeziorna,
faks: 22-737-64-56,
sekretariat (czynny g. 8^{00}-15^{00}) ☎ 22-737-64-00
recepcja (czynna całą dobę): ☎ 22-737-64-04
Konto bankowe: Nr 73 1020 1169 0000 8102 0076 3466
e-mail: tabita@poczta.onet.pl
Kaplica „Tabita", Konstancin-Jeziorna, ul. Długa 43: nabożeństwa w każdą niedzielę o godz. 11^{00}

Kościół Warszawa-Włochy:

✉ul. Cietrzewia 22, 02-492 Warszawa, ☎ (22) 863-77-86
Nabożeństwa w każdą niedzielę o godz. 10^{00}

❖❖❖

Parafia Ewangelicko-Augsburska Wniebowstąpienia Pańskiego

✉ul. Puławska 2A; 02-566 Warszawa; ☎ 22-849-77-05
fax: (22) 848-10-58
Adres internetowy: www.luteranie.pl/warszawa-pulawska
e-mail: pulawska@luteranie.pl
Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego, ul. Puławska 2 : nabożeństwa w każdą niedzielę o godz. 10^{00}

Zespół redakcyjny: Aldona Karska, ks. Piotr Gaś,
Rysunek kościoła na okładce: Joanna Tiunin

Do użytku wewnętrznego